

Turjaške turistične impresije

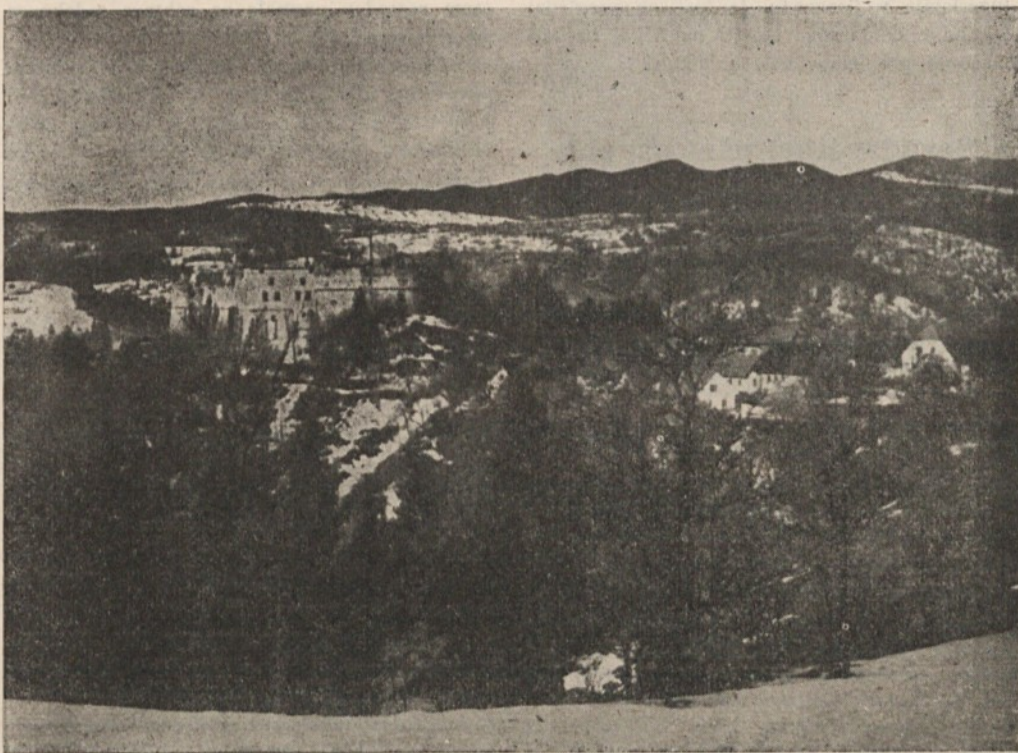
Zadnjič, ko smo se od skrajne meje zahodne strani deželice Ribniškega Urbana sem, ustavili za čas na Turjaku, je sonce komajda pokukalo iz svojega nočnega skrivališča. Ob novem asfaltnem traku, ki že veže Turjak z nekaj kilometrov oddaljenimi Laščami, pa smo pri „Ahecu“ posedli ob domačih klobasah in že je beseda ob besedi nudila prijetno kramljanje o našem, novo se porajajočem turističnem središču.

Za zdaj je razen že na pol obnovljenega severovzhodnega dela starega gradu, ostalo v vasi in ob cesti še vse tako kot pred leti, ko si bolj ali manj spogledoval za furmani, ki so posedali pri „Ahecu“, kljusasta žival pa se je pri svojem gospodarju odpočila ob senu in prosu. Tako je šla zgodovina Turjaka, od tistih časov, ko so mogočni vladarji, streljaj dlje v vasi, še vedno pripenjali tlačanu spono gosposke vdanosti in poslušnosti, do danes, ko je tudi tod okrog čas obrnil ljudsko verovanje — verovanje v boljše in srečnejše jutrišnje dni. Toda...

Zares si lahko postavimo vprašanje, če morda čas ali točneje asfaltni trak, ki bo jeseni že popeljal prve goste iz naše prestolnice na jubilejne slovesnosti na Kočevsko, ne bo prehitel ljudi. V čemu naj bi bila torej ta dirka? V ničemer drugem, kot v tem, da Turjačani, ki so doslej kaj poredko segli dlje kot od besed, še do danes, pa čeprav imajo zvrhan koš načrtov in obetov, niso zaorali nove ledine v turistični popularizaciji svojega kraja kot enega redkih zgodovinsko-atraktivnih znamenitosti, ki jih še dandanes hranimo na Slovenskem. Gre namreč v prvi vrsti predvsem zato, da bi Turjak z obnovljenim gradom in pa primerno urejenimi gostinskimi zmogljivostmi s sosednjimi Laščami, že v bližnji prihodnosti z Retjami, Podsmreko in Rašico kot tremi najvidnejšimi slovenskimi kulturnimi spomeniki tvoril edinstveno turistično zaokroženo enoto. To pa še posebno, saj je razlika med temi štirimi kraji tako neznatna, da bi turist lahko že v dopoldanskih urah obiskal poleg Turjaka še Lašče, Retje, Rašico in Podsmreko.

Turjak doživlja svojo turistično prelomnico. Če ji bodo ljudje kos, pa bomo videli že do jeseni. Z majhnimi sredstvi in z dobro voljo pa bi lahko napravili marsikaj, od ureditve primerne gostišča z domačimi specialitetami prek markacije do gradu (verjetno že posledica pretirane pozabljivosti), servisne mehanične delavnice, nedaleč proč od „Aheca“ pa do postavitve oglasnih reklamnih tabl, ki bi opozarjale tujca, da se na sredi poti oddahnje za čas tudi na Turjaku.

Ivan Virnik

Pogled na turjaški grad (levo), ki ga bodo do letošnjih jubilejnih prireditev popolnoma obnovili in na naselje pod mogočnimi urdbami nekdanjih turjaških vladarjev.

DOMAČA OBRT JE TUDI GOSPODARSKA DEJAVNOST

Narodni dohodek brez posebnih investicij

En tisoč in več zasebnih proizvajalcev v okolici Velikih Lašč, ki ustvarjajo letno od 300 do 400 milijonov dinarjev z oblikovanjem lesne galanterije, je nedvomno malec nenavaden delovni kolektiv, mamo katerega ne sme statistika pri izračunavanju narodnega dohodka. Hkrati pa ta delovna sila, raztresena po posameznih domačijah, s posredovanjem trgovine uveljavlja našo domačo robo na tujih tržiščih.

V skladišču zadruga v Velikih Laščah leži na kopice 380 različnih izdelkov iz lesa. Skladišče ni pravzaprav nikoli prenapolnjeno, saj blago sproti odhaja in več ga je, več ga tudi gre v denar.

V vsem tem blagu razlikujemo dve vrsti: galanterijsko, ki spominja na industrijsko proizvodnjo in je potlej vseeno, kako in s kakšnimi sredstvi je izdelano in suhorobarsko, ki je povsem delo spretnih domačih rok. O prvem, o obešalnikih in gajbica, o mišolovkah in kuhinjskih deskah, presojamo v korist morebitnega združevanja posameznih proizvajalcev v številno močnejše delovne skupine, ki bi z organizirano proizvodnjo lahko napravile še več in seveda z manjšimi stroški.

Toda izgledov za takšno združevanje je malo. Prostori, razpoloženje, iniciativa — so problemi, ob katerih se razbija kakršnokoli premišljevanje.

Podatek govori v prid takšnemu skupinskemu delu: trgovsko podjetje „Dom“ pravi, da trenutno lahko izvozi 30.000 škafov, če bi jih le imelo. Enako zatrjuje tudi zadruga v Velikih Laščah. Razumljivo pa je, da tolikšno število lesenih škafov ne more doseči v razmerno kratkem času razdrobljeno delo na domu. Obenem pa takšno naročilo zadeva ob problem primerne surovine in ob količine potrebnega lesa, da ne podčrtamo posebej sicer zelo preproste, a vendar za proizvodnjo škafov potrebne priprave.

PO SLEDI PREGOVORA: „BOLJE POZNO KOT NIKOLI!“

Pot do primerne poklica

Z ureditvijo trga v Velikih Laščah, s parkirnim prostorom in sploh z nekaj kvadrati asfalta, bo ta naša slikovita vasica pridobila na ugledu kot turistično zanimiv kraj. V to ureditev sodi tudi adaptacija starega lokala ob mesnič v sodobno okrepčevalnico. Sredstva in načrti so na dlani, ni pa nikogar izmed domačinov, ki bi lahko prevzel v upravljanje skorajšnji gostinski obrat.

Podjetje „Daj-dam“, ki pravzaprav odpira okrepčevalnico v Velikih Laščah kot svojo poslovno enoto, za kader ni v zagati. Človeka lahko dobi, kvalificiranega in sposobnega. Toda ne v Velikih Laščah, pač nekje drugod, morda v Ljubljani...

Droben primer potemtakem opozarja na potrebo načrtnjega uveljavljanja kadrovske

politike. O kadrih bi morali misliti p. leti in bi danes ne imeli težav tam v ih Laščah, hkrati pa bi z vsklajeno politično drovanja in gospodarske izgradnje našli i ustrezna delovna mesta za domačine pred domačim pragom.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tokrat smo vam pripravili

- Turjak in Velike Lašče skozi turistično prizmo
- Po sledi pregovora: „Bolje pozno kot nikoli!“
- V sruču Ljubljane...
- Poplave, poplave
- Zanimivosti iz naših krajev
- Vecko v Pragi, Kern v Bukarešti
- Pokongresna konferenca naše mladine
- Bil je lepo...
- Rakitna v novi podobi

Zategadelj je bil toliko bolj utemeljen sestanek z gospodarstveniki iz Velikih Lašč, s predstavniki trgovine, zavoda za zaposlovanje in šole, ki ga je organiziral v minulem mesecu ObLO z razpravo o možnostih organizacije enotnejše proizvodnje nekaterih, na domačem in tujem trgu iskanih izdelkov iz lesa.

Mimogrede: nekaj možnosti je bržkone na dlani! Presodimo pač o hlevih na Turjaku, ki bi jih lahko brez kakršnekoli škode spremenili v delavnice, kot je omenbe vredno prizadevanje zadruga v Velikih Laščah, da s smotrnim gospodarjenjem v gozdovih oskrbuje proizvajalce lesenih izdelkov s potrebnimi količinami surovine.

Drugo v tej dejavnosti pa po svoje povečuje prastaro umetnost, ki jo splošno imenujemo „ribniško“: suha roba! Značilnost te umetnosti je vsekakor v izrazito obrtniškem načinu proizvodnje, ki nosi v sebi pečat izrazite individualnosti. Nedvomno, Debeljakov oča iz Dvorske vasi oblikuje nekoliko drugačne žlice kot pa njegov neškodljiv tekmeček nekje v Rašici, njegov vnuk pa bo izdeloval žlice spet po svoje. Kot gre to blago sicer zlahka v prodajo, pa mu nemara preveč vsiljujejo cenenost, ne najdemo mu tiste prave vrednosti kot jo zasluži.

Gre namreč za malec večji poudarek domači obrti ter izdelkom domače obrti, ki imajo ob svojem funkcionalnem pomenu še nekaj. Preprosto rečeno, z žlico lahko kuhamo, lahko pa služi takšna žlica tudi za spomin na kraje, celo na človeka, ki jo je izdelal. Bržkone lahko osvoje suhorobarski izdelki iz okolice Velikih Lašč imenitno mesto v našem slovenskem seznamu raznih spominkov, saj je poldne velikolaškega turizma malone pred vrati in je trenutno le vprašanje iznajdljivosti domačinov, predvsem pa tamkajšnjega turističnega društva, kako bo znalo uveljaviti domačo obrt svojega kraja, kako jo bo ovrednotilo.

Pripovedujemo o žlici, hkrati pa ne pozabljamo še številne druge proizvode domače obrti vse tja do krožnikov z narodno ornamentiko... Vse to je vredno preseje.

Posebnih investicij v to dejavnost ni treba. Vse naj ostane tako kot je. Potrebno je le še prizadevnejše zavzemanje domačinov, da prej ali slej uveljavijo domačo obrt. Uveljaviti jo mora kot gospodarsko dejavnost, ki terja enako pozornost kot kakršnokoli druga dejavnost: skrb za kadre, študij tržišča in umerjanje proizvodnje, iznajdljivost pri oblikovanju posameznih izdelkov, povezanost s posameznimi proizvajalci.

To in nič drugega — je izzvenelo na sestanku. Morda, samo nekdo bo moral zgrabiti za vajeti.

Dušan Kralj

Pot do primernega poklica

(Nadaljevanje s 1. strani)

Danes živi na področju Velikih Lašč 4500 prebivalcev. 500 ali kaj se jih dnevno vozi na delo tja proti Ribnici in proti Ljubljani. Vsi ti vedo o naporih, ki jih terjata jutranji in večerni prevoz, o izgubljenem času in o nadležni utrujenosti. Nihče od njih in četudi je med njimi lepo število mladih, pa ne ve nič o kakršnihkoli možnostih zaposlitve doma, v svojem rojstnem kraju. Seveda, ko so pripovedi o tem omejene le na manjše število ljudi.

Pa poglejmo: okrepčevalnica je eno, drugo je načrtna turistična urejenost Velikih Lašč in njene okolice. Gregor, Rašica, Turjak — so bržkone najmarkantnejše točke, ki se bodo prej ali slej razvile v privlačna izletišča.

Po izračunu predstavnika Zavoda za zaposlovanje delavcev iz Ljubljane, ki ima svojo izpostavo v Velikih Laščah, bo to področje lahko zaposlilo v nekaj letih blizu 200 domačinov v raznih panogah gospodarstva.

Misel ne zadeva zgolj turizem, zadeva tudi v proizvodnjo lesne galanterije, spomin-kov, v trgovino in podobno, kar je danes že kanček načrtovanega razvoja Velikih Lašč.

Zdaj torej bije plat zvona. Prav bo, če bodo pogovori o perspektivnem kadrovanju dnevnih red na sestankih družbenih organizacij, saj naposled leta hitro beže in prenekaterokrat se srečamo z neljubim dejstvom, da nam ob vseh teh ljudeh primanjkuje — ljudi. Primer okrepčevalnice je dovolj zgovoren, naj bo vsaj edini. Saj je na koncu koncev malce nesmiselno, da nekdo iz Velikih Lašč potuje na delo v Ljubljano in nekdo iz Ljubljane v Velike Lašče.

IZ RAZPRAVE JANKA SMOLETA, PODPRESEDNIKA IS LR SLOVENIJE

Vloga komunalne skupnosti

Podpredsednik republiškega Izvršnega sveta Janko Smole, ki je prejšnji mesec predaval občinskemu političnemu aktivu se je v svoji razpravi med drugim dotaknil tudi vloge krajevne skupnosti kot pomembnega činitelja v celotnem komunalnem sistemu ter proračunski potrošnji, ki naj bi v letošnjem družbenem načrtu našla s svojso zavidljivo mesto. Iz njegove obširne razprave o teh dveh problemih, pa objavljamo le nekatere glavne misli:

Mesto komunalne skupnosti je v tem, da najde skladen jezik med različno kategorijo potrošnje in da jih pravilno vskladi. Tu ne gre samo za krivdo tega ali onega, temveč za določene slabosti v sestavljanju plana. Naši plani vse premalo upoštevajo, da morajo imeti vsklajeno svojo gospodarsko strukturo in mi ne smemo dati poudarek le industriji, temveč tudi trgovini in obrti, čeprav smo obrt v določeni meri prezanjali. Ne moremo pa samo enostransko razvijati določene panoge, kajti celoten mehanizem zavisi od tega, da se razvijajo tudi druge dejavnosti.

Pri vprašanju formiranja osebnega dohodka pa čakajo delovne kolektive še velike naloge, gre za notranjo delitev, da se znotraj podjetij razvijajo ustrezajoča merila in osnove za delitev med skladi in osebnimi prejemki, kakor tudi delitev na organizacijske enote in poedinca v podjetju. Lani je v veliki meri zamrlo to delo notranje delitve in so poznani vzroki, zakaj je to stagniralo v podjetju. V letu 1963 je naša naloga, da damo gospodarski

organizaciji pomoč v nadaljnem razvoju notranje delitve osebnega dohodka kot važnega mehanizma v podjetju. Jasno je, da bo treba nuditi tudi strokovno pomoč pri izgradnji sistema delitve dohodka, ki je izgradnja demokratičnih odnosov, istočasno pa zahteva rešitev strokovnih vprašanj, kar gre tu za evidentiranje produktivnosti, kakor tudi za uvedbo raznih pravilnikov znotraj podjetja. Tu gre za obsežno kvalitno in odgovorno nalogo, kateri pa bodo morale organizacije posvetiti več pozornosti. Jasno je dalje, da te naloge ni mogoče naenkrat izpeljati in je to novo delo na področju iskanja meril za merjenje produktivnosti dela in tudi nagrajevanja istega.

Zbori volivcev o urbanističnem načrtu

Pravkar končani zbori volivcev na našem mestnem področju, so dali precej tehtnih prispevkov k širši razpravi ob razgrnitvi urbanističnega načrta za področje ob Tržaški cesti. Z nekaterimi dopolnitvami in pripombami volivcev bodo razpravo o urbanističnih načrtih zdaj prenesli še na krajevne skupnosti.

Po vseh naših krajih pa so te dni, kot smo o tem poročali že v prejšnji številki, na zborih volivcev razpravljali o letošnjem družbenem načrtu in proračunu.

OBČINSKA KONFERENCA

Prizadevnejše ob skrbi za učne uspehe

V RAZPRAVI SO SPREGOVORILI TUDI O STATUTIH IN NJHOVI VLOGI

Dne 24. februarja so se zbrali v dvorani inštituta Borša Kidriča na izredni konferenci občinske organizacije Zveze mladine, delegati iz naših mladinskih aktivov, da pregledajo delo, opravljeno po redni konferenci, ki je bila v mesecu novembru 1962, in si postavijo novih konkretnih nalog.

Referat, ki ga je prebral Tone Lavriha, naš delegat na VII. kongresu Zveze mladine Jugoslavije v Beogradu, je kritično pregledal dosedanje delo in se omejil na nekaj najbolj značilnih problemov naše mladine.

Nezadovoljivi učni uspehi

Zelo izčrpno je referat obravnaval odnos šolske mladine do učenja. Ugotovil je, da se je vse premalo izvajal sklep redne konference, naj se šolski aktiv bolj prizadeva za izboljšanje učnih uspehov.

Poglejmo nekaj podatkov, ki govorijo o odnosu mladine do šole: povprečni uspeh vseh osmih razredov osemletk v občini je bil v prvem polletju 67,5%. Najboljši uspeh je zabeležil osmi razred v Polhovem Gradcu — 93,75%, najslabši pa osmi razred na Brezovici — komaj 55%. Vprašujemo se, kakšen bo uspeh na koncu leta. In koliko mladincev bo spet ostalo brez popolne osemletke, ko se jim bodo pridružili še tisti, ki končujejo osemletno obvezno šolanje v petem, šestem in sedmem razredu. Kam s to mladino danes, ko že raz-

mišljamo o podaljšanju šolske obveznosti in ugotavljamo, da je že uspešno opravljenih osem razredov premalo za zahteve sodobnega gospodarstva?

Gimnazija Vič je dosegla v I. polletju povprečen uspeh 60,05% — najboljši razred je pristal z 72%, najslabši pa več kot polovico nižje — na 34%. Ali je to odnos do težko zbranih občinskih sredstev, ki se dajejo tudi za ta razred?

Ni dovolj, da se samo strinjamo z referati in sklepi konference, potem pa pustimo vso stvar profesorjem, da tarnajo in nas s starimi neučinkovitimi metodami prisiljujejo k delu, mladinska organizacija in šolska skupnost pa stojita ob strani.

Na Tehnični srednji šoli se v vseh razredih pozna sicer napredek od prve ocenjevalne konference, vendar se zdi, da je to bolj odraz kampanjskega učenja pred spričevalom kot pa zavestni vpliv mladinske organizacije. Uspehi so naslednji: Tehnična šola splošne stroke — 56,7%, Gradbena tehnična šola in Tehnična šola strojne stroke — 51%.

Uspehi so torej skrajno nezadovoljivi, in mislim, da bo potrebno ukrepati tako kot so nekje že začeli, odstavljati iz šole vse tiste, ki ne čutijo nikakršne družbene odgovornosti in ne izpolnjujejo najosnovnejše naloge šolske mladine.

Tudi razprava je nadrobno obravnavala vprašanje šolstva in sicer predvsem z ozirom na formulacijo le-tega v občinskem statutu. Mladina je postavila zahtevo, naj statut obdela tudi srednjo šolo in naj določi obliko financiranja le-te. Gimnazija na Viču je že sedaj občinska ustanova, prav tako pa bo Tehnična šola verjetno v doglednem času medobčinska institucija in ne bi bilo prav, da gre statut mimo tega.

Pravica do osemletnega šolanja naj velja za vse

Zelo jasno je bilo postavljeno vprašanje osemletnega šolanja. Odprt je bil problem popolnih osemletk in nižje organiziranih šol, ki predstavljajo v naši občini prav gotovo svojevrsten finančni in družbeni problem.

Ne moremo zahtevati od 7—10 letnega otroka, da bo hodil vsak dan v popolno osemletko 10—15 km daleč, za višje razrede pa se problem dá uspešno rešiti s prevozom ali s šolo polinternatskega tipa.

Zdi se, da predlog tudi glede na sredstva, ki bi jih preusmerili iz višjih razredov nižje organizirane šole v prevoz, ni idealiziran in neuresničljiv, da bomo pa z njegovo dosledno

rešitvijo dejansko doprinesli resnični demokraciji in družbeni enakopravnosti občanov več, kot si predstavljamo.

Kadre za proizvodnjo štipendirajmo iz proizvodnje

Ko smo govorili o vlogi mladine pri izdelavi statinov delovnih organizacij in ustanov, smo se spet ustalivi, pri šolanju kadrov.

Delegat Rado Zitnik iz aktiva „Utensilia“ je odprl nov predlog za štipendiranje učencev na srednjih šolah in fakultetah, ki ga moramo vsekakor pozdraviti. Omenil je, da strokovna inteligenca pogosto nima pravega odnosa niti do dela (prijajanje in odhajanje iz službe) niti do delavcev, ki stojijo po osem ur umazani za strojem. Zakaj? Zato, ker ti ljudje iz šole niso bili nikoli fizični delavci, niso se naučili delovne discipline in še marsikatera osebna kvaliteta, ki je nujno potrebna mlademu tehniku, ekonomistu in inženirju, se ni imela časa niti prilike razviti samo v šolskih klopeh.

Zato predlaga, naj se v statutih delovnih organizacij ali v njihovih pravilnikih o štipendiranju uveljavi načelo, naj podjetja in ustanove štipendirajo predvsem ljudi, ki so že določeno dobo uspešno delali v delovni organizaciji, manj pa tiste, ki želijo direktno iz osnovne šole na višjo stopnjo.

S tako štipendijsko politiko bi vsekakor delovne organizacije lahko krile potrebe po svojih kadrih, vedele bi, kakšne ljudi bodo dobile nazaj na delovna mesta, strokovnjaki, ki so po nekaj letih prišli nazaj v delovno organizacijo, pa bodo gotovo neprimerne sposobnejši in odgovornejši.

Ne zapostavljajmo kulturnega izživljanja občanov

Naslednji, nič manj važen problem, ki ga je konferenca obravnavala v zvezi z osnutkom občinskega statuta in statutom krajevne skupnosti, je kultura v komuni. To področje je doslej najslabše obdelano, in še vedno zapostavljeno, prepuščeno pravzaprav dobri volji in pa požrtvovalnosti nekaterih posameznikov. Uspešne enotne politike prosvetljevanja in kulturne rekreacije pa ni, čeprav med osnove splošnega standarda v komuni spada tudi ustrezna kulturna raven občanov. Če hočemo, da bo kultura še nadalje „občinski revež“, kakor se je izrazil eden od gostov v svoji razpravi, potem je nujno to področje predhodno temeljito proučiti in mu v statutu določiti jasno vlogo, ki naj jo ima in ki je na tej razvojni stopnji in finančni zmogljivosti občine seveda tudi možna.

Gradijo naj se tudi samska stanovanja

Mladina se je ustavila še ob problemu samskih stanovanj na območju občine. Ugotovili so, da doslej samo Zavod za avtomatizacijo gradi nekaj takih stanovanj, da pa so potrebe očitne tudi pri drugih delavskih organizacijah. Investitorji doslej niso upoštevali priporočila ZIS, ki naroča graditeljem stanovanj, naj se 10% sredstev iz stanovanjskih skladov nameni za gradnjo samskih domov. Mladina pričakuje, da bodo investitorji, pa naj bo to Občinski ljudski odbor ali pa posamezne delovne organizacije, v bodoče upoštevale to priporočilo, saj je to v interesu njih samih, pa tudi v interesu celotne družbe, saj ni težko razumeti, da se delovna zmogljivost in tudi družbeno politična aktivnost delavcev, ki se vsak dan vozijo po dve uri na delo, ne da primerjati z aktivnostjo delavcev, ki imajo vsaj povprečen življenjski standard zagarantiran nekje v bližini delovnega mesta.

Mislim, da je treba pozdraviti predlog, ki ga je dal delegat naše konference, naj posamezne organizacije in Stanovanjski sklad ObLO združujejo za to namenjena sredstva in naj se samski domovi grade na območju, kjer je večina industrije v občini.

J. P.

Mladi razpravljajo o svojih problemih

Izdelava statuta v »Iliriji«

V začetku meseca februarja je delavski svet v »ILIRIJI« imenoval 12-člansko komisijo za izdelavo predloga statuta tovarne. Delavski svet je v to komisijo imenoval predstavnike družbeno-političnih organizacij, organov delavskega samoupravljanja ter delovnih enot in nekatere predstavnike strokovnih služb.

Na svoji prvi seji, sredi februarja, je komisija določila načrt svojega dela, ki naj bi obsegal več etap.

V prvi etapi naj bi pregledali veljavna pravila podjetja in najrazličnejše pravilnike. V zvezi s tem, naj bi na eni strani primerjali obstoječo prakso s pravili, odnosno pravilniki podjetja, na drugi strani pa pregledali možnosti spremembe dosedanje ureditve in posameznih odnošev.

V drugi etapi, naj bi komisija izbrala nekatere probleme, ki so večjega pomena za poslovanje podjetja in ki bi jih bilo mogoče rešiti in urediti na več načinov. Te probleme bo komisija dala v razpravo in odločitev vsem delovnim enotam.

Komisija je že pregledala pravila podjetja — organizacijsko shemo, organe samoupravljanja — upravni odbor, delavski svet in direktorja, položaj komisij delavskega sveta in položaj delovnih enot.

Značilnost komisije je, da vsi člani živahno sodelujejo pri delu tako, da je doslej sestavljenih že zelo veliko raznih predlogov, ki se v znatni meri razlikujejo od dosedanjih pravil in pravilnikov, kakor tudi od prakse.

Ob hudi elementarni nezgodi

VODNA stihija je opravila svoje

V jutranjih urah in pozneje še vse popoldne so 12. marca narasle vode Gradašnice, Malega grabna, Šujice in Ljubljaniče poplavile precejšen del zemljišča ob svojih bregovih in njihovi okolici. Po prvih ocenah, torej po nepopolnih podatkih so sprva ocenili škodo na 15 milijonov dinarjev, kot kaže pa je škoda še občutno višja. Vodna stihija je opravila svoje, med najbolj prizadetimi pa je bil nedvomno obrat kmetijskega posestva Barje — Jesenkovo. Tu je namreč voda uničila velike količine hlevskega gnoja, pozneje pa je še prodrla v tople vrtno grede in pri tem uničila ogromne količine sadik paradiznikov, zelja, kolerab, kumar, paprike in ostalih povrtnin, ki so jih imeli pripravljene za letošnjo prvo spomladansko saditev. Samo na sadikah, je škoda po besedah delovodje kmetijskega obrata Jesenkovo Ludvika Prebila, ocenjena na okrog petnajst milijonov dinarjev, kmetijsko posestvo »Barje« pa bo spričo te nenadejane elemen-

tarne nezgode utrpelo v letošnjem celotnem dohodku približno za 30 milijonov dinarjev manjši bruto proizvod.

Gradašnica je tisti dan popoldne ogrožala področja ob skoraj vsem svojem toku. Narasle vode so grozile še vso noč in šele naslednje jutro je prineslo kanček upanja za ljudi, ki so tod okrog bili v stalni pripravljenosti, da zapustijo svoje domove. Pri Dobrovi je Gradašnica podrla celo drog električnega daljnovoda, v popoldanskih urah pa so narasle reke ogrožale tudi več mostov, še najbolj pa most na koncu Dobrove.

Po besedah inž. Staneta Bričlja iz Vodne skupnosti Ljubljaniča—Sava, bi z regulacijo 10 km pasu okrog obrežja Gradašnice in Malega grabna ter spodnjega toka Šujice, že lahko z gotovostjo preprečili nadaljnje pojave poplav. S tako urejeno regulacijo bi se voda teh rek hitreje odtekala v Ljubljaničo, in kar je pri tem še toliko bolj pomembno — slednjič bi odstranili tudi vsakršno nevarnost od poplav.

SEMINAR KOMUNISTOV V POLHOVEM GRADCU

POGLOBLJENO IDEJNO-POLITIČNO DELO

Občinski komite Zveze komunistov je priredil prejšnji teden v Polhovem Gradcu seminar za člane občinskega komiteja in vodstva svojih poverjeništev. Seminar je imel predvsem nalogo, da izoblikuje glavne misli ob vsebini, mestu, vlogi in metodah dela Zveze komunistov in občinskega komiteja, še posebej po zaključkih in sklepih III. in IV. plenuma CK ZKJ. Pri tem gre v prvi vrsti za poglobljeno

idejno-politično delo članov ZK, saj vemo, da je imelo le-to in tudi še ima domala pečat zastarelih metod dela, učenja in izobraževanja, ne pa osnove idejno-politične akcije Zveze komunistov. Seminar je potrdil, da mora biti idejno-politično delo v vsebinskem smislu usmerjeno predvsem k študiju tistega gradiva, ki naj komunistu pomaga analizirati določene probleme, tako, da si bo lahko ustvaril in uteme-

Tudi letos bo naša mladina sodelovala na delovnih akcijah

Spomenik NOB na Turjaku

Rezervni oficirji o svojem delu

Dne 24. februarja 1963 je bila redna letna skupščina občinskega združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev. Iz obširnega poročila dosedanjega predsednika občinskega odbora tov. Dolenca, je bilo razbrati, da ima združenje včlanjenih preko 1600 rezervnih oficirjev in podoficirjev. V poročilu je bilo nadalje navedeno delo posameznih organizacij, analizirane so bile razne napake in dane smernice za bodoče delo.

Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno težko finančno stanje, zaradi katerega ni bil v preteklem letu izvršen ves program dela. Finančni položaj pri osnovnih organizacijah pa

je še slabši, saj ni malo organizacij, katerih blagajna je prazna. Nemogoče je, od dela članarine, ki ostane organizacijam, imeti strokovna predavanja, orientacijske pohode itd. Treba bo iskati nove vire dohodkov, posebno pa še, ker je bila predvidena dotacija ObLO znižana za dve tretjini.

Razprava, ki je bila zelo uspešna, pa so se izluščile iz nje tudi nekatere smernice za delo bodočemu odboru. Skupščina pa je pohvalila, kot najboljše, osnovne organizacije Velike Lašče, Rožna dolina in Dobrova.

Uspešno delo je skupščina zaključila z naslednjim:

- še nadalje je treba s še večjim članom posredovati izkušnje NOV mlajšim kadrom;
 - posvetiti je treba posebno pozornost strokovnemu izpopolnjevanju mlajših rezervnih oficirjev in podoficirjev v duhu tradicij NOB;
 - posvetiti pozornost vsestranskem in načrtnem prenašanju tradicij NOB na mladino;
 - zbirati zgodovinsko gradivo iz NOB na področju občine;
 - vključevati v strokovne programe več gradiva iz NOB;
 - posebno pozornost pa je usmeriti v praktične oblike strokovnega izpopolnjevanja, kot so orientacijsko patrolni pohodi, strelske vaje in tekmovanja, partizanski pohodi in podobno.
- Skupščina je izvolila nov enajst-članski upravni in tri-članski nadzorni odbor, prisostvovali pa so tudi še: delegat Okrajne ZZ borcev NOV Slovenije, tov. Podlogar, sekretar občinskega odbora SZDL tov. Mole in delegat občinskega strelskega odbora tov. Kejžar.

Ob razgrnitvi urbanističnega načrta

Po razgrnitvi generalnega urbanističnega načrta za ureditev stanovanjske cone ob Tržaški cesti, v spodnjih prostorih občinskega ljudskega odbora, je občinski odbor Socialistične zveze, na seji svojega izvršnega odbora, združeno z delovnim posvetom predsednikov krajevnih odborov SZDL iz mestnega področja, pripravil zanimiv razgovor o urbanistični ureditvi področja ob Tržaški cesti. Obrazložitev k projektu za stanovanjsko gradnjo je podal eden glavnih projektantov inž. arch. Rems in med drugim pojasnil nekatere značilnosti ob sprejemanju generalnega urbanističnega načrta. Seveda pa bo treba, kot so to poudarili tudi med samo razpravo, posvetiti prvenstveno skrb tudi preskrbi prebivalstva z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, saj je praksa dovolj zgovorno pokazala, da smo vse doslej ob stanovanjski gradnji kaj pogosto pozabljali na gradnjo trgovskih lokalov na drobno.

Zaključek mladinske politične šole

Dne 11. marca 1963 je bila zaključena mladinska politična šola, ki jo je uspešno končalo 34 slušateljev. Med vrsto tem, ki so jih slušateljem posredovali nekateri naši vidni družbeni in politični delavci, naj omenimo le predavanja o državni ureditvi v naši novi ustavi, značilnostih kapitalističnega in socialističnega družbenega gospodarstva, gospodarstvu komune, splošnih ugotovitvah v ekonomiji, najaktualnejših zunanjepolitičnih dogodkih in financiranju šolstva.

Bilo je lepo

Zivljenje je sestavljeno iz trenutkov, ki nam prinašajo bridkosti in pa drobna veselja. Kakor mozaik je pretkano z barvami. In marsikje je veliko temnih tonov — vsakdanjih skrbi, pa žalosti in grenkih spominov in zato je vsak svetlejši ton v tem mozaiku kakor topel, vesel sončni žarek, ki je nepričakovano prisijal.

Ob letošnjem 8. marcu je bilo veliko prireditev, lepih počastitev žena in mater. Rožnodolčanke — aktivistke in nekdanje borke, partizanske matere in vdove, smo se zbrale popoldne na povabilo terenske organizacije Zveze borcev NOV v prostorih stanovanjske skupnosti v Levčevi ulici.

Že sam sprejem nas je veselo presenetil. Odborniki so nam pripeli na prsi šopke in nam čestitali k prazniku. Ko smo posedle nam je spregovoril podpolkovnik tov. Logar. V njegovih besedah nam je oživele preteklost, spomini, ki jih je čas rahlo zastrl, nikoli pa jih ne bo izbrisal. Približala so se nam leta vojne, čas pogumnih borb, trpljenja in žrtvovanja vsega prežetega s silno vero v pravično zmago. Obrazi drugih, izkrvavelih

za svobodo, so se nam približali, smehljali so se nam iz obrazov otrok, ki so nam peli in deklamirali, skozi njihove besede so pa kramljali z nami...

Bilo je lepo in solze na naših licih so bile solze veselja in ponosa. V mozaik našega vsakdanjega življenja so se vpletli veseli sončni žirki. Topla, pristrčna zahvala prav vsem, ki ste nam jih prižgali: terenski organizaciji Zveze borcev NOV iz Rožne doline, ki nas ob osmem marcu nikoli ne pozabi; najmanjšim, večjim in še večjim cicibanom in pionirjem ražnodolčke stanovanjske skupnosti, ki so nam s pesmijo, besedo in plesi toliko lepega in ljubkega povedali in pokazali;

odbornikom, ki so nam pri bogati zakuski tako požrtvovalno in pozorno stregli;

in glavnim organizatorkam, ki so vse tako skrbno in lepo zamislile, aranžirale in izvedle — tov. Joži Petrovčičevi, tov. Begovi in tov. Zagarjevi.

Hvala za prijeten večer, ki smo ga z vašim prizadevanjem tako veselo in prijetno preživele!

I n a

Na rob posvetovanja o varstvu mladih

STEFAN URBANČ:

• Vrtec v Koleziji je na neprimernem kraju, ker gravitira ravno v nasprotno strau, kot gredo ljudje v službo, zato je eden izmed vzrokov prav ta, da kapacitete niso izkoriščene. Čeprav bi bilo veliko otrok za vrtec, vendar jih starši iz zdravstvenih okoliščin ne pustijo v to „barako“. Mislim pa, da bi se problem dal rešiti z adaptacijo stanovanj. Nekaj denarja bi prispevala stanovanjska skupnost in problem bi se začel reševati.

DANICA ILNIKAR:

• Slišali smo, da vrtci kljub velikemu zanimanju nimajo zasedene kapacitete. Otroški vrtec na terenu Malči Beličeve je bil sprva tako prenapoljen, da je moral UO na svoji seji sklepati, koga naj odklonijo. Kapacitete so se potem nekoliko razširile. Obenem pa se je znižal tudi pritisk in to zaradi govorjenja, da bodo vrtci prešli na ekonomsko ceno. Starši pa so se polagoma navadili, da so otroci na cesti.

FRANČEK LIST:

• Vprašanje varstva otrok je obširna naloga, ki se postavlja pred družbo, ne da bi družinsko nalogo hoteli zapostavljati.

Te probleme bi morali reševati tudi v okviru gospodarskih organizacij. Občinski proračun ne zmora vsega, niti ni to samo njegova naloga, ampak so v največji meri organizacije zaposlenih staršev dolžne, da posvetijo pozornost tudi tem problemom. Če vzamemo, da je mati zaposlena že na svojem delovnem mestu v službi in da jo doma čaka takorekoč še ena služba, potem je razumljivo, da se ne more dovolj posvetiti otrokom, niti ne more obnoviti svoje delovne sile.

Zato bi morale gospodarske organizacije že zaradi tega, da obnavljajo svojo delovno silo in razbremenijo ženske, dati del svojih sredstev v ta namen.

Ni pa rečeno, da moramo poskrbeti samo za varstvo otrok zaposlenih staršev, ampak je nujno, da družba poskrbi tudi za vzgojno zanamajene otroke.

Kulturno-umetniško društvo na Barju je zelo razgibano, posebno odkar so se pomladile vrste igralcev. Lahko rečemo, da so dosegli že pravo gledališko spretnost, kar so dokazali z igro „Dan oddiha“, ki je bila zelo dobro obiskana, kjerkoli so gostovali. — Na sliki: igralci, ki so nastopili v igri.

OBČINSKA KONFERENCA ZVVI

Skromno v bogatem delovnem vzdušju

Občinska konferenca Zveze vojaških vojnih invalidov, ki je bila ta mesec v klubu invalidov v Mostah, je pokazala, da je bilo delo organizacije v tem in v preteklem razdobju obogateno s številnimi novimi uspehi. Iz poročila, še bolj pa iz nadvse pestre in bogate razprave, je bilo občutiti, da so invalidi pri svojem delu tudi izven svoje stanovske organizacije, dosegli več zavirljivih uspehov. Med vsemi, ki jih je kar zvrhana mera, bi lahko našli le skrb za prekvalifikacijo in pa urejevanje stanovanjskih razmer, organizacijo

številnih izletov v naše znane partizanske kraje in ne nazadnje še prijetna medsebojna srečanja s tovariši iz ostalih organizacij.

Prijetno je bilo prisluhniti tem besedam, odkriti kritiki in blagi osti, ki je odsevala v sleherni misli. Skoraj nerazumljivo pa je bilo moč slišati, da vse do danes občinski odbor ZVVI ni imel v komisiji za vprašanja borcev in invalidov pri ObLO svojega člana. Kako naj torej ta komisija rešuje življenjske težave invalidov, ko pa ni v njej člana organizacije ZVVI. Tudi to vprašanje bo potrebno bržčas rešiti v kar se da najhitrejšem času.

Hlevi na Turjaku pri zadružnem domu so postali zadnji čas predmet številnih razprav. Bolj kritičnih kot spodbudnih. Sicer pa zares ne sodijo v neposredno bližino spomenika NOB! Na zborih volivcev so se vaščani odločili, da bodo tudi njim dali v najbližji prihodnosti pečat pozabe in slovesa!

ZAPIS IZ „GALVANOTEHNIKE“

Nekoliko proč od Skofljice, v Glinicah, je v zgradbi, ki je bila prvotno namenjena za svinjak, pred tremi leti, nastalo uslužnostno obrtno podjetje „Galvanotehnika“. Začetna dejavnost so bile zgolj le usluge strankam v niklanju in kromanju. Toda le s temi uslugami, se kolektiv ni zadovoljil. V teh letih je močno povečal svojo proizvodnjo. Povečaj se je tudi asortiman proizvodov, tako, da lahko danes zasledimo na našem tržišču vrsto varnostnih naprav, avtomobilsko opremo in podobno. Podjetje je tako v prvi razvojni stopnji v tej proizvodnji zaoral novo ledino, saj je prešlo od priložnostnih uslug k lastni proizvodnji.

Pogodbeno sodelovanje zagotavlja kolektivu nemoteno proizvodnjo in nesluteno racionalizacijo. Velika so sredstva, ki jih kolektiv vlaga za izboljšanje proizvodnih postopkov in razširitev proizvodnje. Tako so samo lani postavili z lastnimi sredstvi brusilnico in jo opremili z novimi brusilnimi stroji. Ves čas izpolnjujejo tudi ostale oddelke.

Kolektiv je majhen, saj šteje le 19 delovnih moči. Lani so ustvarili za 28 milijonov celotnega dohodka. Ta uspeh je še pomembnejši, če upoštevamo, da so ga ustvarili brez kreditov, z lastnimi sredstvi in z lastnimi močmi. Letos jih čakajo še nove naloge. Proizvodni načrt, naj bi po predvidevanjih do-

segel v celotnem dohodku že vrednost 38 milijonov dinarjev, oziroma 10 milijonov več kot v preteklem razdobju.

Takole je potekal razgovor s predsednikom upravnega odbora v podjetju, iz njega pa smo izloščili še marsikaj, kar bi utegnili zanimati tudi naše bralce. Težav je precej in le-te so kot povsod tudi v „Galvanotehnikah“ le ovira v vsem delu in prizadevanjih. Precej skrbi jim povzročata neredno plačevanje obveznosti, kar se v nemajhni meri odraža tudi v izplačevanju osebnih prejemkov. Precejšen problem je tudi delovna sila. V podjetju si želijo, da bi bili zaposleni predvsem domačini, slej ko prej pa bo treba misliti še na poslovne prostore.

Beseda je ob obisku tekla tudi o samoupravljanju v podjetju. Tako zagotavlja pravilnik o delitvi čistega dohodka razmerje 78 odstotkov za osebne prejemke in 22 odstotkov za sklade. Osebnih dohodki temeljijo od uspeha pri delu. Tega pa se zaveda tudi njihov kolektiv, in bo med letošnjimi nalogami veljala izboljšanje življenjske ravni delavcev, še prav posebna skrb. Mi pa jim želimo, da bi pri svojem delu želi še več uspehov kot doslej in se s svojimi kvalitetnimi uslugami uvrstili med najboljša podjetja pri nas.

L. H.

REVIIJA NAŠIH DRAMSKIH ANSAMBLŌV

Z uprizoritvijo Finžgarjeve ljudske igre „Naša kri“ v izvedbi kulturno-umetniškega društva na Dobrovi, v Velikih Laščah, se je 10. marca začela letošnja revija naših dramskih skupin, ki se bodo zvrstile vse do zadnje nedelje v mesecu. Isti dan je v Notranjih gorinah gostovalo s Kranjčevu dramo „Pot do zločina“ še KUD Zadrugar iz Polhovega Gradca, prejšnjo nedeljo pa sta se KUD France Prešeren iz Trnovega in Barja predstavili v Polhovem Gradcu oziroma na Brdu s Trifunovičevu „Povestjo o carju in pastirju“ ter

s komedijo Valentina Katajeva „Dan oddiha“. To nedeljo bo kulturno-umetniško društvo z Lavrice gostovalo s komedijo znamenitega španskega dramatika Lope de Vega „Premeteno dekle“ v Velikih Laščah, dramski ansambel iz Skofljice pa z Weiglovim „Namišljenim bolnikom“ v Notranjih gorinah. Revijo bosta zaključili skupini iz Notranjih goric z uprizoritvijo Katajeve „Kvadrature kroga“ v Polhovem Gradcu in prosvetno društvo iz Horjula na Brdu, kjer bodo prikazali Torkarjevo dramo „Pozabljeni ljudje“.

V srcu naše občine bomo zajeli najmočnejši turistični utrip Ljubljane

Dva dogodka ustvarjata izredno ugodne perspektive za pomemben delež naše občine v turizmu. Predvsem pa gre za aktualne preureditve na Prešernovi cesti, kjer bomo po poseku drevoreda dobili sodobno štiripasovno avtomobilsko cestišče. Toda se bo valil z gorenjske smeri ves motorizirani promet s hitro vožnjo. Umirjal se bo lahko prav v sotočju gorenjske, dolenujske in morske magistrale v območju Trga mladinskih delovnih brigad ter krenil v zeleno smer: proti Zagrebu ali pa proti Kopru oziroma proti Trstu. Ob tem lahko spoznavamo izredno pomembno križiščno situacijo parkovno urejenega trikotja ob Tržaški cesti — Trgu mladinskih delovnih brigad in Groharjevi ulici. Prav tu v osrčju naše občine bomo lahko zajeli najmočnejši turistični utrip Ljubljane.

Za nas je pereče predvsem vprašanje: **Kako bomo umeli uravnati ta utrip?** Mar se bomo zadovoljili s tem, da bomo držali roke križem in dopustili, da se bodo devize pretakale drugam? Kako presteči ta mogočni turistični val v prid naši komuni?

Tuka jnam je, kakor na sekundo, pripravljena, zelo dobrodošla pobuda, ki nas opozarja na dve resnici:

1. da smo zapravljali dragoceno dediščino turistično pomembnega arheološkega bogastva: mačohovsko ravnanje, ki ne pasluži nobenega opravičila;

2. da pa te dediščine še nismo povsem zapravili; pač pa je poslednji čas, da še popravimo, kar smo zamudili. Znano je, da je zamudništvo naša usoda in da se je kaj rado z nami poigravalo. Tu pa ga ne smemo dopustiti.

Torej nam sekunda trenutka veleva, da razmislimo o arheološki pomembnosti štirikota Emonska — Mirje — Snežniška in Aškerčeva ulica. Niti se prav ne zavedamo izredno važnega arheološkega zaklada, ki je izpričan na tem prostoru. Mi smo se pa vedli s turističnega vidika kakor otroci. Nismo umeli obrestovati dragocene valute, ki nam jo je nudila arheologija. Le za hip pomislimo, kaj bi vse storila na primer Beograd ali Zagreb v podobnem položaju.

V območju omenjenega štirikota pa gre namreč za pomembne dosežke in dognanja naših arheologov; za izkopanine, ki jih umejo drugod precej drugače prikazati in opremiti.

Tu naletimo na primer na hiše, nadzidane ali prizidane ob nekdanje emonsko obzidje; na ulice, postavljene na ostankih emonskih stolpov; na dragocen mozaični tlak; na zasnovo pompejanske hiše; na sledove osrednje kloake; na kompozicijsko čist mozaik; na strnjeno, razkošno arhitekturo na Jakopičevem vrtu. Gre za intenzivno naseljenost v času rimske Emona.

Območje po Plečniku urejenega emonskega obzidja, kliče po prenovitvi sprehajališča z zasaditvijo žive meje in ureditvijo kloapie; po obnovitvi obzidnih vrat, improviziranega groba, in ki je za sodobne vandale straniščno nadomestilo.

močju Jakopičevega vrta in okolja ter Emonskega obzidja ob Mirju, ob Gorupovi ter ob Snežniški ulici. Neizprosen sunek v pomembne arheološko-turistične zaslove. Rešitev je še zadnji hip mogoča le s prehodnim hodnikom med sosednjima hišama: sicer je celotno razgledišče uničeno; enotna skrb za ves kompleks Emonskega muzeja na prostem in Emonskega obzidja kot izredno atraktivnega arheološkega spomenika razbita.

Le redko kdaj
zaplešemo tako, kot je bilo
nekdanj v naših krajih
to kaj star običaj

Ne smemo v sedanjem trenutku prezreti naslednjih izredno važnih okoliščin:

1. da je Ljubljana izpričano najstarejše mesto v Srednji Evropi. Zaključek: s tega vidika je misliti na poseben prospekt;

2. da je sedaj spričo napovedanih rušenj in preureditev poslednja priložnost rešiti, kar je še mogoče rešiti glede na mnogo obetajoče nadaljnje izkope ter ureditve;

3. da je najprimernejša pot ona, ki predvideva sprotno urejevanje in konzervacijo;

Nekatere rahle obrise turistične montaže bi lahko že sedaj zajeli v naslednje izhodiščne poglede:

Nedvomno pa bi morali poskrbeti že za krepk oreklamo, privabljaljoče opozorilo in z ustreznim likovnim poudarkom v trikotju Groharjeva — Tržaška cesta — Trg mladinskih delovnih brigad. Tukaj bi morali postaviti emonsko stilno urejen kiosk, ki bi rabil za najrazličnejše turistične usluge (informacije; recepcijska in vodniška služba po muzeju na prostem; prospekti; spominki; razglednice itd.). V notranjosti emonskega muzejskega kompleksa bi morala biti zagotovljena stalna turistična nadzorna služba. Na vzvišenem delu emonskega stolpa oziroma obzidja nad Emonske ceste je idealna lokacija, kakor nalašč ustvarjena za ureditev točilnice z vrtilkom in osteklenitvenimi možnostmi v času nesezone. Tukaj so namreč tudi pogoji za idealno raz-

gledišče na staro Ljubljano z Gradom in na Krakovo, ki je prav tukaj zaradi svoje arhitektonske posebnosti spomeniško zaščiteno.

Turistične perspektive so torej glede na to, zelo svetle in mnogo obetajoče. V obeh turističnih točkah te obsežne muzejske celote na prostem, to je v turističnem kiosku ob Tržaški in turistični okrepčevalnici ob Emonske bomo lahko razvijali intenzivno propagando za naša izletišča ter k njim usmerjali prenekateri rokavček razgibanega mednarodnega turističnega toka. Zato ob vprašanju finančnih sredstev, ki so glede na zagotovljene sopericipacije sorazmerno nezahtevna, ne bi smeli oklevati ali odlašati.

Dr. Fran Vatovec

Vesela nedelja na Lavrici

Slikovito in okusno izdelani lepaki, so neka jdni vabili mimoidoče na dramsko uprizoritev v novo dvorano kulturno-umetniškega društva na Lavrici. In, v nedeljo, dne 17. februarja, je občinstvo do zadnjega kotička napolnilo avditorij.

Tokrat se nam je predstavila mladinska dramska skupina tukajšnjega KUD-a z veseloigro „Micki je treba moža“. Delo samo sicer ne predstavlja večjih umetniških kvalitiet, toda mladi so jo zaigrali tako, da so zadovoljili slehernega izmed številnih gledalcev, ki so preživeli prijeten večer ob smehu in solzah. Bilo je tudi nekaj spodrsrljajev, ki pa niso vplivali na tako velik uspeh, kot so ga tisti večer zabeležili mladi igralci z Lavrice. Prav prijetna je bila tudi glasbena spremljava, ki si jo je omislilo domače društvo.

Uprizoritev veseloigre je zahtevala veliko dela in vaj, saj je nastopilo v zaključnih prizorih tudi do 20 igralcev. Uspela prireditelj je dokaz uspešnega dela v domačem kulturno-umetniškem društvu. Predvsem pa imamo tu

IZ NASIH KNJIŽNIC

KOPICA PRESENEČENJ

Z današnjo številko uvajamo v našem listu novo rubriko. Verjetno boste z njo, zlasti še vsi tisti, ki kaj radi posegajo po naših knjižnih policah, našli priročen informator. Prva izmed številnih knjižnic, ki se je odzvala našemu vabilu, je bila knjižnica „Prežihov Veranc“ na Viču, ki nam je poslala seznam knjižnih novosti za vse ljubitelje lepe domače knjige in tujih leposlovnih del. Drugič pa boste prišli na vrsto tudi še vsi drugi.

Scott W.: Ivanhoe
Kranjec M.: Vrabi na dvorišču
Dos Passos J.: Trilogija ZDA
Puglisi C.: Zadnja ura
Konsalik, H. G.: Diagnoza rak
Lawrence D. H.:
Ljubimec lady Chatterley
Crouse W. H.:

Pogled v svet znanosti in tehnike

Popović D.: Nočne ptice
Finžgar F. S.: Izbrana dela, 7. del
Musil R.: Mož brez posebnosti, 1. del
Pratolini V.: Metello
Grey Z.: Kraljica pašnikov
Grey Z.: Pobešla reka
Grey Z.: Amerikanec Nophaie
Godina F.: Dajmo živeti tudi drugim
Kreft B.: Kalvarija za vasjo
Ewen D.: Življenje Georgea Gershwin
Franke H. W.: Zeleni komet
Duché J.: Ona in on
Sillitoe A.:

V soboto zvečer in v nedeljo zjutraj

Mann K.: Symphonie pathétique
Falkberget J.: V znamenju kladiva, 2. del
Lips E.: Modrost v divjini
Priatelj I.: Književnost mladoslovenscev
Kafka F.: Proces
Vujčić-Laszewski I.: Zapečkarji
Brecht B.: Izbrana dela, 1. zvezek
Schmook A.: Lisica
Svetovna književnost, 1. del
Koblar F.: Simon Gregorčič
Aksjonov V.: Prijatelji
Murko M.: Izbrano delo
Zwitter F.:

Zwitter F.: Nacionalni problemi

v habsburški monarhiji
Grafenauer B.:
Kmečki upori na Slovenskem
Lindsay R.: Gverilski zdravnik
Jones W.: Enajst mesecev s Titovimi partizani

Duhajevski A.: Aleksa Dundić
Shiren W. L.:

Vzpon in propad tretjega rajha
Davič O.: Črno na belem
Fiedler A.: Ribe pojo v Ukajali
Potrč I.: Srečanje
Špolar I.: Kemija
Tavčar M.: Električna za domačo rabo
Laxness H. K.: Atomsko postaja

L. H.

„NASA KOMUNA“ — glasilo Občinskega odbora SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik — Izhaja mesečno — Ureja uredniški odbor: Danile Emeršič, Sergej Epih, Boris Makovec, Ivan Virnik, Darko Perovšek in Jože Jesih — Odgovorni urednik Ivan Virnik — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Trg MDB 7, telefon 20-728 in 22-454 — Tekoči račun pri NB Ljubljana 600-18-603-25 — Celoletna naročnina 400 din, polletna 200 din in je plačljiva vnaprej — Tiska Tiskarna šolskih delavnic tehniških šol v Ljubljani.

Campinzi omogočajo cenen dopust in prijetne počitnice v naravi

Nismo le zanemarjali. Tudi grešili smo. V žarišču arheološkega bogastva je zrastle stavba v kljub protestom arheologov in zastopnikov spomeniškega varstva. Neodpustljiva zabloda. Prav s tem je bila preprečena povezava med predvidenim Emonskega muzejem v ob-

4. da je treba že sedaj poskrbeti za idejni načrt o turistični ureditvi celotnega kompleksa v območju Emonske, Mirja, Aškerčeve in pa Snežniške. Sočasno je energično poskrbeti za zazidalno nedotakljivost spomeniško zaščitene parcel.

ZANIMIVOSTI IZ NAŠIH KRAJEV

Mali Ločnik

ZELIJO SI AVTOBUSNO POSTAJO

NA Malem Ločniku si že dalj časa želijo, da bi dobili avtobusno postajo, saj so doslej čakali avtobus kar na prostem in so bili izpostavljeni vsem vremenskim nepravilnostim. Vaščani z Malega Ločnika so to željo izrazili tudi na zboru volivcev na Turjaku in upajo, da jim bo na pomoč priskočila tudi tamkajšnja krajevna skupnost in vse krajevne družbeno-politične organizacije.

82-letni Debeljakov ata iz Dvorske vasi še kaj rad seže po „oslu“, no takem, na katerem še dandanes dela peččica starih in mladih rok, vse kar se dá narediti za domačo rabo iz lesa. „Ja, sem in tja jo pa še urežem,“ je hudo-mušno dejal, „sicer pa je to zdaj bolj delo za mlade roke.“ Domača obrt — suhorobarstvo je v teh krajih, še posebej v vaseh ne daleč proč od Velikih Lašč, ohranilo svoj nekdanji videz in kot kaže, še ne bo šla tako hitro v pozabo.

Karlovica

GRADNJA NOVEGA VODOVODA

Ze dalj časa se Karlovčani pritožujejo, da je voda iz njihovega vodovoda okužena zaradi bližnjih hlevov v Borovcu. Zato so volivci na svojem zadnjem zboru predlagali gradnjo novega vodovoda. Kmetijska zadruga v Velikih Laščah je pripravljena prispevati za vodovod vsa sredstva, s katerimi računa za gradnjo greznice pri hlevih, seveda če bi sanitarna inšpekcija ObLO umaknila zahtevo po gradnji greznice pri hlevih. Zgraditi bi bilo treba tudi telefonski vod od Lašč do Karlovice. Pri teh delih bi domačini pomagali s prostovoljnimi delom in prispevki, seveda če bodo pristojni občinski organi odobrili napeljavo telefonskega voda na Karlovico.

Golo

KJE LE HODI DIMNIKAR

Ni me šala, ne zapeljiv naslov. Res je, da na Golo že od oktobra še ni prišel dimnikar. Zato so domačini na zadnjem zboru volivcev popolnoma upravičeno izrekli kritiko na njegovo delo in pri tem dejali, da ga od odslej dalje ne bodo več plačevali po določenem pavšalu, temveč po njegovem delovnem učinku. Kakšen pa bo učinek, če ga ne bo na spregled pet mesecev, kot se je to zgodilo od jeseni do letošnje zime, pa bo občutil sam dimnikar.

Tomišelj

UREDITI BO TREBA CESTE

Na zadnjem zboru volivcev v Tomišlju so volivci spregovorili v razpravi tudi nekaj kri-

tičnih besed o slabem stanju cest, še posebej cest, ki povezujejo Vrbljenje s Stajo in Mateno z Ižansko cesto. Ti dve cesti sta v tako slabem stanju, da že sami kličeta na svojo odrešitev. Če bodo sredstva na razpolago že to leto se bodo lotili obnovitvenih del že v najbližji prihodnosti. Na zboru so sklenili predlagati Klektru Ljubljana—okolica oziroma njegovemu obratu v Grosupljem, da bi izdelala predračun stroškov in ugotovili potrebo po močnejši električni napeljavi v Podkraju, kjer bi po potrebi tudi sami, rade volje priskočili na pomoč.

Preserje

ZBIRANJE SREDSTEV ZA VODOVOD

O gradnji vodovoda v Preserju smo v našem listu na kratko že poročali, zdaj pa se le ustavimo ob sredstvih, ki so potrebna za gradnjo tega tako potrebnega komunalnega objekta v kraju. Za dograditev jim poleg lastnih sredstev, ki bi jih vložili za gradnjo, manjka še 14 milijonov dinarjev. Vaščani so mnenja, da se sredstva, ki so določena v družbenem načrtu občine razdelijo tako, da bo pri tem upoštevana lastna udeležba vsakega kraja, kjer naj bi šla nova kanalizacija oziroma vodovod. S tem bi kraji, ki vlagajo več lastnih sredstev dobili iz sredstev ObLO mnogo več kot kraji z manjšimi prispevki, ob taki olajšavi pa bi tudi hitreje dogradili vodovod.

Pijava gorica

V OSPREDJU CESTNA RAZSVETLJAVA

Na zboru volivcev so ljudje menili, da bi bilo potrebno v kar se dá najhitrejšem času urediti cestno razsvetlavo, saj je ponoči ponekod tako temno, da človek ne vidi dlje kot od svojega nosu. Prav bi tudi bilo, da bi se enkrat pozanimali za prevoze otrok v šolo in delavcev ter uslužbencev, ki v jutranjih urah hitijo na svoje delo. Potrebno bi bilo urediti avtobusno zvezo z Ljubljano, tako, da bi avtobus prihajal ob času odhodov otrok in uslužbencev in ob njihovih povratkih.

Vrhovci

URBANISTIČNI NAČRT IN RAZŠIRITEV GRADBENEGA OKOLIŠA

Za Vrhovce je že dlje časa aktualno, tema razgovorov izdelava urbanističnega načrta kraja in predvidena razširitev ožjega gradbenega okolisa. Ze letos, če ne pa vsaj drugo leto bo treba začeti tudi z urejevanjem kanalizacije. Ker v vasi ni ulične kanalizacije, nastaja vprašanje, kako odvesti odpadle vode. Ponikovalnice pri tem niso mogoče, greznice pa bi morali za odvod zgraditi toliko, da bi kvarile tudi zunanjo podobo vasi. Edina rešitev je v gradnji kanalizacije, pri čemer bi poleg sredstev ObLO pomagali s prostovoljnimi delom in s svojimi prispevki tudi domačini sami. Kaj pa je z avtobusno zvezo med Vrhovci, Brdom in Rožno dolino, je še ob tem času zavito v tenčico skrivnosti. Bržčas, da so odgovorni činitelji pozabili na želje Vrhovcev. Toda vselej ni zadostna le spodbuda od spodnje, včasih bi bilo treba premakniti mnenje tudi zgoraj.

Črni vrh

ŽELJA ZA NOV GOSTINSKI OBRAT

Vselej, ko beseda preide k dejanjem, so v Črnem vrhu med prvimi pripravljene prijete za delo. Da trditev ni brez osnove, nam lahko služijo le skromni podatki, o sicer skromnih delovnih uspehih, toda še tembolj pomembnih spodbudah. Največ preglavic pa jim še vedno povzročajo ceste. V prvi vrsti tista, ki povezuje Črni vrh s Koširjem, za njo še ona od Pogače-

Naša razglednica: Polhov Gradec

vega grabna prek Srednjega vrha do Potrebujevega grabna ter cesta, ki združuje Smolnik od odcepa glavne ceste do Koširja in Pasje ravni do Lučin. Vse tri ceste bi morali začeti graditi že v letošnjem letu, za gradnjo pa so potrebna precejšnja sredstva, ki jih pa vaščani sami ne bodo zmogli. Sami bodo poleg prosto-

voljnega dela dali tudi 500 m³ gramoza in 305 m³ lesa. Ze več let pa v Črnem vrhu pogrešajo gostinski obrat, nič boljše pa ni tudi v Zalogu, kjer si ljudje želijo trgovino in bufet, sa jje tu navsezadnje končna avtobusna postaja, vendar pa gost nima na voljo ničesar, kar bi morda ob takih priložnostih želel.

PRED LETOSNJO TURISTIČNO SEZONO

Rakitna v novi podobi

Na Rakitni bodo, kot kaže, letos krepko zastavili, vsaj kar je v odnosu na turistično ureditev. Turistično olepševalno društvo je že lani sprejelo program svojega dela v novi sezoni in bo že v tem letu skušalo uresničiti, če že ne vse, pa vsaj polovico zastavljenih nalog. Začnimo kar tam, kjer so ljudje najbolj občutljivi. Nalog pri ureditvi vasi bo letos dovolj in dovolj bo tudi dela za vse. Najprej se bodo lotili olepšanja hiš, dvorišč in vrtov, nadaljevali pa bodo tudi s prostovoljno nagradno-olepševalno akcijo, ki so jo s sodelovanjem vseh vaščanov začeli že lani. Popravili bodo

diti tudi cestno razsvetlavo na cesti proti mladinskemu okrevališču.

Vsekakor pa bo glavna naloga članov turističnega društva in domačinov veljala ureditvi umetnega jezera. Za zdaj arondirajo poplavljenja zemljišča in zajezujejo. Seveda pa je zajezitev šele v začetnih povojih in bodo šele prvi rezultati pokazali ali bodo umetno jezero zgradili že po načrtu prvih zajezitvenih del. Površina jezera bo znašala okrog dva hektara, v njegovi bližini pa bi poskrbeli še za ureditev campinga, parkirnega prostora in weekend naselja. Društvo bo nabavilo dva čolna in izde-

tudi vaške ceste in uredili središče vasi. Prav sredi vasi se namreč še vedaj nahaja napajališče, ki je vse prej kot v ponos Rakitni, če upoštevamo, da je tu še združni dom, avtobusna postaja in parkirni prostor. No, če smo že pri ureditvi, ne bi kazalo prezreti tudi nova sprehajališča, ki se jih bodo lotili že letošnje sezono. Te bi postavili v neposredni okolici vasi, ob njih pa nekaj lesenih klopi. Povrh vsega naj omenimo, da bodo letos skušali ure-

lalo ležalne stole, deske za sončenje in kabine z omaricami za obleko. Če bodo dobili na voljo vsaj sredstva, ki bi omogočila začetna dela, bi začeli z gradnjo vlečnice na Novaško goro, kjer so odlična smučišča. Letos bodo začeli tudi z markiranjem poti in sicer prek Ustja, partizanske bolnišnice Krvavice v Iški Vintgar in v Vrbičo, skozi dolino Zale v Zilce, mimo spomenika padlim Vrh-dola-proti Zabočevu in Borovnici, Vihrovici, pešpoti iz Rakitne na vrh Krma, Zupanov vrh in na Novaško goro.

NAŠI ŠPORTNIKI NA TUJEM

Kern v Bukarešti - Vecko v Pragi

Mlada državna reprezentanta na nastopih med svetovno elito. Iz Trnovega, pot v ČSSR in v sosednjo Romunijo. Vecko: „Zelel bi se uvrstiti med 32 najboljših igralcev na svetu; Kern: „Čim dlje, seveda tem boljše!“

Vihar navdušenja je že dvakrat napolnil telovadnico v Trnovem, ko so navdušeni gledalci burno pozdravljali našega mladega reprezentanta — namiznoteniškega igralca Edža Vecka. Zakaj? Ta, naš 18-letni občan, je namreč na obeh velikih zveznih tekmovanjih v konkurenci najmočnejših jugoslovanskih namiznoteniških igralcev, osvojil najvišji mesti. In ne samo to. Po zmagi nad državnim prvakom Markovičem, je namreč dokazal, da je

kot Markoviča, Hrbuda, Korpo, Terana, Kerna in druge, potem evropskega prvaka Šveda Alserja, mlade Švede Bernhardta, Johanssona, francoskega prvaka Gambiera, belgijskega prvaka Juliensa, avstrijskega prvaka Wegratha, vso vzhodnonemško in nizozemsko elito. Največ preglavic so mu do sedaj delali Zahodni Nemci, Madžari in Romuni, z azijskimi igralci pa se še ni imel priložnosti pomeriti. To se mu bo verjetno posrečilo že aprila letos v Pragi.

marljivo vadbo je Bojan kmalu začel posegati po najvišjih republiških mladinskih naslovih. Razvil se je v odličnega igralca, pri tem pa je imel precejšnjo športno smolo, saj je bil navadno „večno drugi“. Kljub temu pa se je po dolgem trdem delu le uspel uvrstiti v državno reprezentanco. Postal je za dolgo časa njen stalni član. Naenkrat pa je skoraj opustil namizni tenis in tako tudi izgubil mesto v reprezentanci. Njegov ponoven vzpon se je pričel šele z vstopom v moštvo Olimpije, kjer je z vestnim treningom nadoknadil zamujeno in tako ob Vecku, s katerim sta klubska kolega, ponovno postal kandidat za reprezentanco.

Svojo odlično formo je potrdil letos na obeh ljubljanskih tekmovanjih, kjer sta bila pred njim samo Vecko in Marković, ostale igralce pa je odpravljal z neverjetno lahkoto. Vendar so prišli ti uspehi nekoliko pozno,

tako da Bojan ne bo nastopil na svetovnem prvenstvu v Pragi, kar bi po prikazani formi gotovo zaslužil. Kljub temu pa so ga uvrstili v reprezentanco, ki bo zastopala naše barve v Romuniji. In kaj misli on?

„Odkar sem zamenjal prejšnjo „dilo“ (lopar namreč) s „softom“, čutim, da igram z neverjetno lahkoto. V Romuniji bom skušal opravičiti svoj nastop in bom zaigral, kolikor bo v mojih močeh. Zal mi je, da ne bom nastopil na svetovnem prvenstvu.“

Ko smo ga povprašali, kaj meniš o nastopu in uspehih naših igralcev na SP, je dejal:

„Za jugoslovansko ekipo bo dovolj velik uspeh, če se bo prebila v finalni del, kjer bodo prav gotovo gospodarili Azijci.“

In še tvoji največji uspehi?

„Svoje največje uspehe sem dosegel v igrah dvojic s Kranjčanom Teranom. Največji uspeh je bil osvojitve prvga mesta med dvojicami na lanskem mednarodnem prvenstvu Madžarske v Budimpešti.“ S tem smo zaključili razgovor s tema dvema klubskima kolegom, obema izredno marljivima in skromnima športnikoma, ki sta res vzgled mladim igralcem v svojem klubu.

Slavko Juvanc

BOJAN KERN

in

EDVARD VECKO

Strelski odbor Ljubljana-Vič-Rudnik je zaključil delo za leto 1962

V mesecu februarju je imel naš občinski strelski odbor svojo redno letno konferenco, ki so se je udeležili delegati strelskih družin iz mesta in podeželja ter zastopniki občinskih družbenih organizacij, tiska in zastopnik okrajnega strelskega odbora. Zal pa je slabo vreme onemogočilo večjo udeležbo delegatov iz oddaljenejših krajev.

Predsednik obč. SO tov. Janez Reček je v svojem poročilu orisal delo občinskega Strelskega odbora, mestnih in podeželskih strelskih družin ter njihovo vlogo pri vzgoji mladine. Posebno priznanje je dal strelskim družinam „Rajko Skapin“, „Diopter“ iz Ljubljane in SD „Kurešček“ iz Zelimelej. Zlasti je pohvalil SD „Kurešček“ in SD „Oskar Kovačič“, kateri sta izredno uspešno delali pri vključevanju šolske mladine v strelski šport. Tov. Rešek je seveda grajal nekatere strelske družine, ki niso dovolj skrbele za razvoj kulturnega in disciplinirnega strelstva na svojem območju in med samimi člani.

Kljub težavam se je strelski šport vendar zadovoljivo razvijal. V letu 1962 se je povečalo število članov od 800 na več kot 1100. Razprava po poročilih je bila zelo plodna.

Zastopnik občinskega odbora za telesno vzgojo je poudaril, da je strelstvo v naši občini šlo po zmagovalni poti, kajti osvojilo je

pokal maršala TITA v dokaz, da je najboljšo v naši republici. Zelel je še več uspeha v bodočem delu na polju strelstva in njegovega razvoja. Priporočal je, da referent za propagando v SO pri naših redakcijah za dnevni tisk najde več razumevanja pri objavljanju rezultatov strelskih tekmovanj in da strelstvo najde tudi več mesta v stolpcih naših dnevnikov, kakor to najdejo tudi ostale veje telesnovzgojne kulture.

Veliko govora je bilo o liga tekmovanju, da se izboljša tehnična izvedba in da strelske družine z večjo resnostjo pripravijo svoje ekipe za izvedbo teh tekmovanj.

Zelo živa je bila razprava o strelšču na Dolenjski cesti na poročilo enega od članov občinskega SO, ki ni bil zadovoljen s sedanjim stanjem na strelšču, njegovim vzdrževanjem, spopolnjevanjem in uporabo. Razprava je pokazala, da morajo strelšče vzdrževati vsi občinski strelski odbori, kot mestno strelšče in ga ne prepustiti naši občini v vzdrževanje in dograjevanje s tem, da sama tudi z lastnimi sredstvi opravlja te naloge. Nujno bo potrebno, da se resno pozanima novi občinski SO odbor in poskrbi, da se ga s primernimi sredstvi tudi primerno in sodobno vzdržuje.

Ob zaključku je bil izvoljen nov občinski strelski odbor, ki ga bo vodil inž. Milan Šimič.

Mraz nam jo je pošteno zagodel

Letošnja zima je marsikoga presenetila s svojim zgodnjim nastopom, snegom in mrazom. Zategadelj so ostali sadovnjaki večji del nezavarovani pred mrazom, snegom in zajci. Tudi poznejše posredovanje je bilo prav spričo te hneugodnosti, sila težavno. Nevarnost nastajanja škode še vedno ni minila, še posebej ne pozebe na sadnem drevju in trti, so prav v tem času pozebe, kaj pogoste. Dnevna nihanja temperatur so zelo velika, saj so razlike med dnevno in nočno temperaturo tudi do 20°C. Te spremembe povzročajo velike pozebe, ki se odražajo s pokanjem lubja, ogradnih in debelih vej v obliki krožnih razpok in polkrožnih poškodb. V primeru, ko zasenečene dele dreves, nenadoma zadenejo sončni žarki, nastane na debelih in ogradnih vejah, sončni ožig. Pojav povzroči odmiranje skorje in ličja, vse do kambija. Poškodbe so skladna mesta za razne gljivične in bakterijske okužbe.

Da bi preprečili nadaljnje poškodbe in omiliti nastalo škodo, naj sadjarji in ostali koristniki sadnega drevja, premažejo ogradne veje in debla, trte, ribezlja in ostalih vrst, z

apnenim lubežem ali pa škropijo drevje z 10 odstotno apneno brozgo (10 kg apna na 90 litrov vode). To naj opravijo čimprej. Pri tem opravilu uporabimo škropilnico z večjim razpršilcem. Z beljenjem debela in vej zmanjšujemo in preprečujemo nastajanje razpok in ožigov. Bela barva zmanjšuje segrevanje in zadržuje vegetacijo. Za beljenje priporočamo tudi mešanico žganega apna, kuhinjske soli in žvepla v prahu. Mešanico pa pripravimo tako: žganega apna 5 delov, soli 0.5 dela, pri tem pa dodajamo sol in žveplo. Mešanico razredčimo z vodo, če uporabljamo škropilnico.

S pozebo pa je že ali pa še bo, nastala tudi škoda na sadnem drevju, trti in ribezlju, zato priporočamo čim hitreje obrezovanje. Kjer je lubje močno odstopilo od debela, ga bomo približno nazaj, ob robu poškodbe pa ga bomo premazali. Poškodbo samo bomo premazali s cepilno smolo. Pri večjih poškodbah, kot na primer, pri zajčjih objedah, pa drevesca ponovno namažemo s svinjsko mastjo ali jih zavijemo s papirjem. Pred tem pa namažemo še cepiče.

L. H.

trenutno naš najboljši igralec. Bolj kot to zmagoslavje pa je pomembno, da ima Edž s svojo prodorno igro, velike možnosti na svetovnem prvenstvu, ki bo aprila v Pragi. Prav zato smo ga obiskali in se zapletli z njim v živahen pogovor. Najprej nas je zanimalo, kako je začel svojo športno pot. Povedal nam je, da goji namizni tenis že pet let. Prvega stika pa se mladi Vecko prav živo spominja. Takole nam pripoveduje:

„Nekega dne sem se namenil v kino. Na poti pa me je zmotil hrup in navijanje, ki je prihajalo iz bližnje dvorane. Ker je bila dvorana polna, jaz pa zelo radoveden, sem splezal skozi okno. V trenutku sem se navdušil nad igro in popolnoma pozabil na kino. Ze drugi dan sem se oglasil v klubu in se kot pionir vpisal med redne člane. Začetni uspehi so bili sicer skromni, z veliko voljo in vztrajnostjo pa sem se kmalu prebil med najboljše mladince v republici.“

Od tedaj je šla njegova pot strmo navzgor. V letih 1960 in 1961 je postal republiški prvak pri mladincih, na državnem prvenstvu pa je bil drugi. Da bi omogočil mlademu streljarju nadaljnji napredek, ga je pred dvema letoma sprejel v svoje vrste ljubljanski „Odred“ in mu obenem omogočil tudi nadaljnje izobraževanje. Do sedaj je Edi že 19-krat nastopil v državni reprezentanci, ki je lani tudi osvojila naslov evropskega prvaka, z velikim uspehom pa je zastopal Jugoslavijo tudi na mladinskem evropskem prvenstvu, ki je šlo lani na Bledu, in so mladi igralci prav tako osvojili najvišji naslov.

Zanimalo nas je tudi, katere poznane igralce ima še na spisku svojih „žrtev“. Kar lepo število jih je: vse jugoslovanske mojstre

Njegovi doslej največji uspehi so bili prav gotovo — drugi mesti na mednarodnih prvenstvih Nizozemske in Skandinavije in stalno mesto v državni reprezentanci.

In kako se pripravljáš na svetovno prvenstvo? „Glavne priprave imam kar doma, v klubu, kjer mi je omogočen nemoten trening. Pripravljam se tudi skupno z ostalo jugoslovansko elito na pripravah pred pomembnimi nastopi. Najboljša priprava pa so prav gotovo težka mednarodna srečanja.“

Pobarali smo ga še za zadnji odgovor. Kakšne so tvoje napovedi pred svetovnim prvenstvom in na kakšno uvrstitev računaš?

„Kot doslej bodo imeli tudi tokrat največjo besedo azijski igralci. Za našo reprezentanco bo nastop težak, ker smo vendarle evropski prvaki, vendar bodo tokrat nastopili tudi Madžari, ki niso sodelovali na evropskem prvenstvu. Zato bo velik uspeh, če bomo zmagovalci svoje kvalifikacijske skupine in se v končnem finalu uvrstili na tretje ali četrto mesto. Zame osebno, bo velik uspeh, če se bom uspel prebiti v III. kolo, med 32 najboljših igralcev na svetu.“

Skromnemu športniku smo se lepo zahvalili za odgovore in si poiskali kar takoj drugo „žrtev“. To je bil Bojan Kern. 24-letni študent gozdarstva, ki je doma na Tržaški cesti, nas je v zadnjem času močno presenetil. Zakaj? Kar pogledjmo!

Namizni tenis goji že več kot deset let. Začel je kot pionir pri ljubljanskem klubu ZNTK Ljubljana. Bil je eden izmed številnih učencev namiznoteniške šole pod vodstvom sedanjega trenerja Olimpije tov. Terečika. Trener je v njem odkril precejšen talent in z

Jugoslovanske pionirske igre

„Leto tehnične kulture mladih“

PROGRAM

OBCINSKEGA ODBORA JPI — VIČ-RUDNIK
ZA I. OBDOBJE

POMEN LETOSNIH JUGOSLOVANSKIH PIONIRSKIH IGER

Letošnje Jugoslovanske pionirske igre, ki nosijo naslov „LETO TEHNIČNE KULTURE MLADIH“, imajo svoj globlji smisel in pomen v tem, da široko seznanijo družbene čimtelje s problematiko tehnične vzgoje mladega rodu, da jasno izoblikujejo najpoglavitejšje naloge za sistematičnejšo osnovo tehnične vzgoje na osnovni stopnji, da osvetlijo kadrovska in materialna vprašanja v zvezi s tehnično vzgojo in pozitivno vplivajo na njihovo hitrejše reševanje. Pionirjem pa morajo JPI omogočiti preko igre in sproščenih oblik dela zadovoljitev njihovih interesov po spoznavanju tehnike in znanosti doma in v svetu in povezati njihovo igro in dejavnosti z družbeno sredino, v kateri delujejo in živijo.

So prav poseben pomen pa bi morali letošnjim pionirskim igram posvetiti tista področja, ki so gospodarsko zaostala.

Dolžnost vseh družbenih organizacij, ki delajo z mladino (ZPM, SZDL, LMS, Sindikati, strelec, taborniki, Ljudska tehnika, DIT, gasilci itd.), kakor tudi gospodarskih organizacij, društveno upravnih organov itd. je, da v skupni akciji in v okviru svojih možnosti sodelujejo pri razreševanju zgoraj navedenih problemov.

PROGRAM ZA I. OBDOBJE:

1. Analiza stanja na področju naše občine in sicer:

Katere šole imajo dobro urejene delavnice, slabo urejene, v neprimernih prostorih in katere jih sploh nimajo.

Katere šole v občini imajo urejene laboratorije, kabinete in tehnična sredstva za aktiven in sodoben pouk naravoslovnih ved.

Koliko učnih moči manjka za pouk tehnične vzgoje.

Koliko in kakšni instruktorji manjkajo za izvenšolsko tehnično dejavnost v: šolah, ustanovah, stanovanjskih skupnostih, prostorih mladih in tako naprej.

Kakšne so izven šolske oblike tehnično vzgojnega udejstvovanja.

2. S pomočjo širšega posvetovanja prizadetih, ugotoviti predvsem naslednje:

Kako pridobiti, usposobiti in opremiti prostore za potrebe tehnične vzgoje v šoli in izvenšolske dejavnosti?

Kako izboljšati dosedanje stanje?

Kako rešiti problem pomanjkanja strokovnega kadra in strokovnjakov?

Kako pridobiti in vključiti nove ljudi ter jih usposobiti za aktivno delo?

Kako izboljšati vsebino dela in uveljaviti nove oblike?

RAZNE OBLIKE DELA IN TEKMOVANJA

- šolske stene govore o razvoju naše občine (rok občinski praznik 27. IV. 1963);
- tekmovalni načrti pionirskih odredov v besedi in sliki (rok 31. III. 1963);
- organizacija klubov mladih tehnikov in posameznih interesnih krožkov;
- urejanje in opremljanje izložb v krajevnih središčih z različnimi lastnimi izdelki in drugim propagandnim gradivom: fotografije, skice, risbe itd.;
- Zlet pionirjev — mladih tehnikov v maju 1963 (Polhov Gradec, Iški Vintgar, Velike Lašče) združen z različnimi tehničnimi demonstracijami in pod pokroviteljstvom ene ali več gospodarskih organizacij;
- razpis naloge z naslovom: „Zakaj se življenje v mojem kraju spreminja?“; skupinska obdelava s področij kot na primer urbanistična ureditev kraja, komunalna dejavnost, dejavnost kmetijske zadruge, industrijski ob-

jekti in njih pomen, gradbena dejavnost in tako naprej;

- vsaka šola naj ob zaključku šolskega leta priredi razstavo izdelkov otrok, ki so jih izdelali pri pouku tehnične vzgoje in pri izven šolskih dejavnostih. Najboljši izdelki bodo izbrani za občinsko razstavo, ki bo oktobra 1963;
- pionirji-fotoamaterji, kakor tudi fotokrožki na šolah naj izdelajo in pripravijo fotografije ali fotograme na temo: „Zakaj se življenje v našem kraju in komuni spreminja“. Če bo prispelo dovoljno število slik bo v začetku oktobra občinska razstava, najboljša dela pa poslana na republiško razstavo „Pionirski foto 1963“;
- čimveč pionirjev naj se vključi k pouku prometne vzgoje in za prometno značko I, II. in III. stopnje;
- mladinska in pionirska glasila na šolah, naj letos vsebujejo več prispevkov iz tehničnega področja;
- na vseh šolah, kjer imajo foto-krožke, naj izdelajo diafilme o znamenitostih svojega kraja, ki lahko potem služijo pri pouku domoznanstva;
- na šolah, kjer posedujejo AV sredstva, naj se priredi kratek tečaj o koriščenju in uporabljanju s temi sredstvi.

Za vse točke programa, ki imajo tekmovalni značaj, bo občinski odbor JPI v najkrajšem času vsem šolam in PO, posredoval podrobnejše razpise z vsemi pogoji kakor tudi s predvidenimi nagradami.

Občinski odbor JPI

KJE BO LETOS LETOVALA NAŠA MLADINA

Zavod za letovanje mladine naše občine organizira tudi letos letovanje mladine v obeh mladinskih letoviščih v Rovinju in v Logu pod Mangartom. Letovanje se prične z izmeno predšolskih otrok 3. junija v Logu pod Mangartom in 21. junija za šolarje v obeh letoviščih. Ena izmena traja 19 do 20 dni. Letovanje bo končano 3. septembra.

Cena bo ista kot lani, to je 10.000 dinarjev za eno izmeno.

Prijave zbirajo po šola hin vzgojnovarstvenih ustanovah. Rok za prijavo je do 15. aprila.

NOVI IZDELKI »ILIRIJE«

Livarne doma in po svetu uporabljajo kot enega svojih važnih pomožnih materialov livarske vrvice, ki je izdelana iz specialnih plastičnih voskov tako, da ostane vrvice pri uporabi elastična in pri ovijanju ne poka po površini.

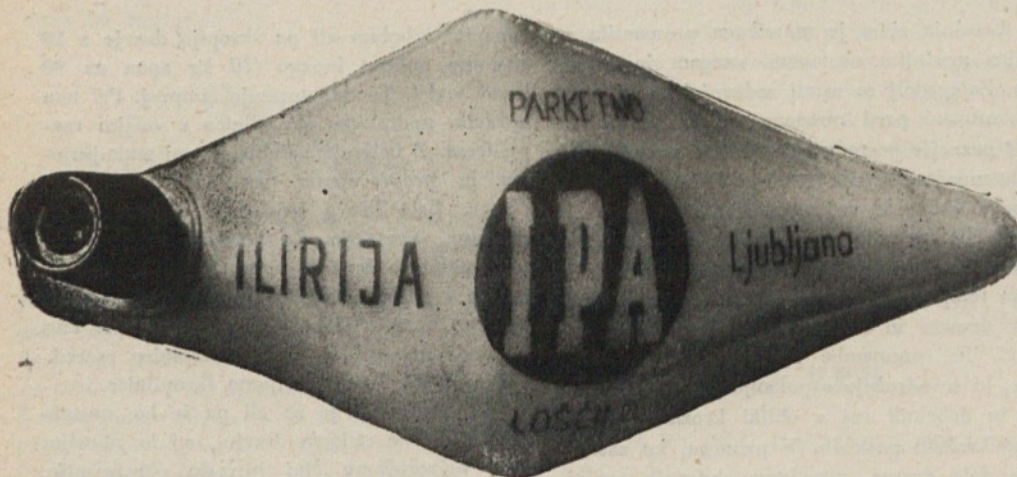
To vrvice uporabljajo za vtis v modele iz peska. Njena naloga je, da se v modelu pri vlivanju tekoče kovine stopi, za seboj pa pusti kanal, po katerem imajo plini in zrak, ki nastajajo pri vlivanju, prost izhod in s tem preprečujejo tvorbo zračnih mehurčkov v ohlajenem livu; z drugimi besedami, preprečujejo poroznost litine. Naše livarne so to vrvice, ki je kot rečeno pomožni material, do sedaj uvažale. Zaradi vedno težjega uvoza, so se tovarne obrnile na eno naših največjih podjetij za loščila — tovarno „ILIRIJA“.

livarske vrvice se je naša industrija obogatila z izdelkom, za katerega je doslej uporabila precejšnjo devizna sredstva. Rezultat kvalitete doma izdelane vrvice je že potrdila livarna OLT v Osijeku in istočasno dala tudi celoletno naročilo.

V tovarni pričakujejo, da bodo omenjeni livarni sledile še ostale in se preskrbele z domačim izdelkom ter tako prihranile skupnosti devizna sredstva.

Razen tega je „ILIRIJA“ na začetku letošnjega leta dala na trg še en nov izdelek z imenom „IPA-parketno loščilo“ v praktični PV embalaži.

Izdelek je namenjen za široko potrošnjo. Tovarniška prodajna cena enemu komadu, ki vsebuje okrog 200 g parketnega loščila pa je 170.— dinarjev.

Tudi v „ILIRIJI“ so bile težave z izdelavo take vrvice, ki bi ustrezala zahtevam livarn. Razlog je bil v tem, ker ni na razpolago odgovarjajočih surovin. Z vztrajnim delom pa je „ILIRIJA“ na podlagi neštetihih poskusov v laboratoriju uspela izdelati vrvice z omenjenimi lastnostmi.

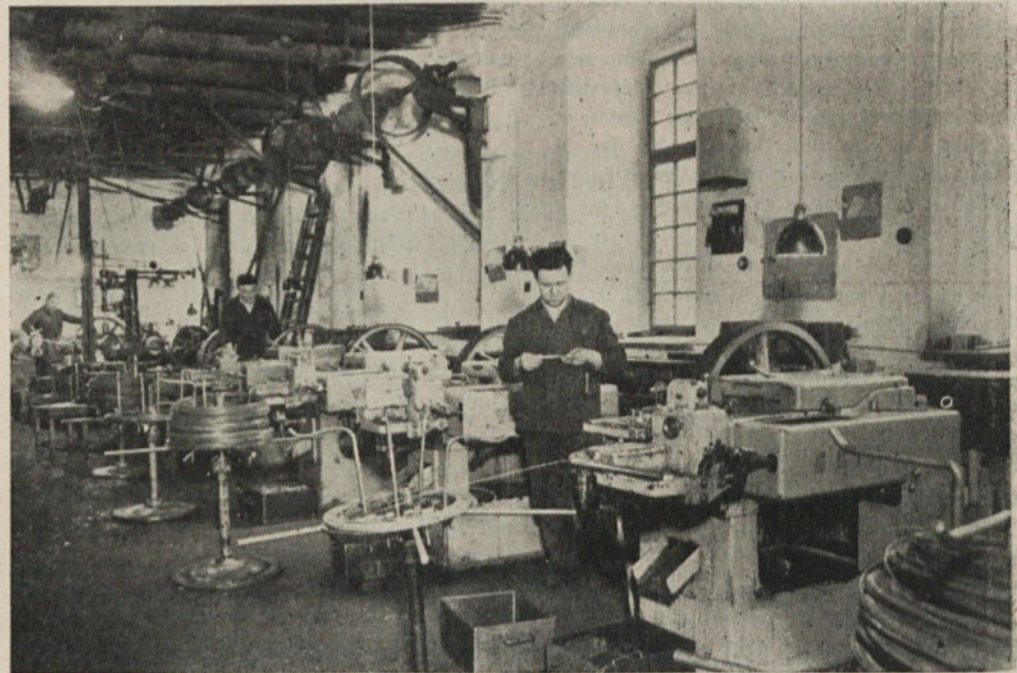
Z osvojitvijo postopka za izdelovanje te

Strokovnjaki v tovarni pravijo, da je IPA parketno loščilo v novi PV embalaži in v novi kvaliteti najkvalitetnejše parketno loščilo od dosedanjih, predvsem pa, da je glede na uporabo praktičnejše in ekonomičnejše.

Kako izgleda novi artikel lahko vidite na priloženi fotografiji, o kvaliteti pa se bodo prepričali naši potrošniki sami.

DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE TEKMUJEJO MED SEBOJ

Društvo prijateljev mladine terena „Malči Beličeve“, je napovedalo vsem društvom prijateljev mladine v občini Vič-Rudnik tekmovanje v pridobivanju novih članov DPM v času do sredine aprila. Takrat bo občinska konferenca, kjer bodo objavljeni rezultati in bo podeljena nagrada najprizadevnejšemu društvu.

Motiv iz naše tovarne vžjakov

TOVARNA KEMIČNIH IZDELKOV „ILIRIJA“ LJUBLJANA

nudi brezplačno približno 600 m³ humusa — Za nakladanje in odvoz pa intereseenti poskrbe sami ter nosijo tudi vse stroške

Intereseenti naj se zglase osebno na upravi podjetja:

LJUBLJANA, TRZASKA CESTA 32